

GAZETA LWOWSKA.

Czwartek

N°. 80.

9. lipca 1840.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Z Wiednia. — Zagraniczne: Portugalia. — Hiszpanija. — Anglija: Odłożenie procesu Oxforda. — Wyrok na Courvoisiera. — Francyja: Odjazd księcia Joinville po zwłoki Cesarza. — Z Afryki. — Królestwo Obojęd Sycylii. — Wielkie Księstwo Poznańskie. — Królestwo Polskie: Powrót Cesarza Rossyjskiego do Petersburga. — Rossyja: Jeszcze o wyprawie do Chiwy. — Grecyja: Oddalenie ministra spraw zagranicznych. — *Nowiny Lwowskie.* — *Wiadomości handlowe i przemysłowe:* Lwów. — Nowy Sącz. — Gdańsk. — Leeds.

Wiadomości krajowe.

— Z Wiednia. —

JCKMość raczył dnia 28go czerwca w zamku nadwornym na uroczystym posłuchaniu przyjmować przybyłego tutaj z nadzwyczajnym poselstwem król. pruskiego generała adjutanta de Ruesebek i otrzymał z rąk jego król. wiadomienie o śmierci ś. p. Króla Fryderyka Wilhelma III. oraz o wstąpieniu na tron teraz panującego Króla Imci Pruskiego.

JCKMość najwyższem postanowieniem z d. 5. maja r. b. raczył dwóch kanoników przy tryebnijskiej kapitule metropolitalnej w Węgrzech, Jks. Marcina Miskolczy i Jks. Antoniego Majthény, mianować najlaskawiej biskupami sufraganami księcia Prymasa państwa *in pontificalibus.*

JCKMość najwyższem postanowieniem z d. 6. czerwca r. b. raczył c. k. konsulowi w Atenach, Józefu Gropius, dać najlaskawiej tytuł i charakter c. k. konsula jeneralnego na obecną jego posadzie, wszelako li tylko do osoby.

Dokończenie odmian zaszytych w c. k. wojsku (przerwanych w nr. 78 „Gazety“ naszej). Majorami zostali kapitanowie i rotmistrze: Ludwik Benedek z jeneralnego kwartiermistrzowskiego sztabu, w pulku piechoty barona Mariassy nr. 37, mianowany przytém adjutantem komendy jeneralnej w Galicyi; Antonie Rucher de Ruebersburg, z pulku piechoty barona Fleischer nr. 35; Franciszek Strenner, z pul. piech. hrabi Hochenegg nr. 20; Antoni Czech de Czechenherz, z pul-

ku piech. barona Trapp nr. 25; Herman hrabia Schönburg, z pulku piech. hrabi Leiningen nr. 31; Karol Gaus, z pulku piech. hrabi Hartmann-Klarstein nr. 9; Józef Ellepauer, z pulku piech. Arcyksięcia Leopolda nr. 53, wszyscy w pulku; Józef Stoultgen, z pulku piech. księcia Emila Hesskiego i przy Renie nr. 54, w pulku piech. barona Koudelki nr. 40; Krystyjan hrabia Leiningen-Westerberg, z pulku piech. hrabi Leiningen nr. 31, w pulku piech. barona Fleischer nr. 35; Urban Conte Zanza, z pulku piech. Króla Wilhelma Holenderskiego nr. 26, w pulku piech. hrabi Haugwitz nr. 38; Jan hrabia O'Reilly, z pulku chevaux-légerów barona Wernhardt nr. 3, w pulku huzarów Mikołaja I. Cesarza Rossyjskiego nr. 9. — Franciszek Hammer, major w pulku piech. księcia Emila Hesskiego i przy Renie nr. 54, został komendantem opróżnionego batalijonu grenadyjerów Braunhofer. Przytém pensyonowano jednego pułkownika, jednego podpułkownika, jednego majora, i pięciu kapitanów i rotmistrzów, wszystkich z posunięciem charakteru o jeden stopień wyżej.

Portugalia.

Globe donosi z Lizbony pod d. 8. czerwca: »W wyższych towarzystwach mówią ciągle o zamierzonym małżeństwie między Douną Izabellą Hiszpańską a przebywającym tu teraz właśnie księciem Ernestem Sasko-Roburgskim. Już w tym celu pierwszy minister hiszpański p. Perez de Castro miał rozpocząć układy i prowadzą żywą korespondencyję.«

Inne pisma angielskie zawierają z Lizbony pod d. 15. czerwca: »Prace Kortezów bynajmniej nie postępują. Rząd nie stara się wcale o zaspokojenie obcych wierzyteli państwa. —

Na zachodnio-afrykańskim wybrzeżu, angielskie kradzące okręty zabrały znowu kilka portugalskich, płynących z niewolnikami okrętów. — W Algarbii banda miguelistowska kłeskę poniosła. — Wczorajszej niedzieli Król, Królowa i książę Ernest Sasko-Roburgski byli obecni na walce byków, odbywającej się na *Campo de Santa Anna*.

Wiadomości zagraniczne.

Hiszpanija.

Królowe, według listów z Perpignan, d. 18go czerwca stanąć miały w Saragossie. — Mówią że Ich Kr. Mości, odbywszy pobyt w Katalonii, zwidzą także prowincyje biskajskie.

O doniesionej telegrafem kłesce kolumny karlistowskiej, która udźrzeć chciała na eskortę Królowej, podaje pismo madryckie *El Castellano*, w drugim wydaniu swoim z dnia 16go wieczorem, następujący baletyn: »Siguenza d. 15go czerwca. Za zbliżeniem się 3000 piechoty i 700 konnicy karlistowskiej, było miasto nazywane w największej trwodze; lecz spodziewaliśmy się, że ponieważ Królowa ma nocować w Medina-Celi, kolumna wojska naszego posłaną będzie dla odparcia pomienionych karlistów pod wodzą Palaciosą i Marchouala. Powstańcy przez wojsko nasze uderzeni poszli w rozsypek. Piechota ich poniosła najzupelniejszą kłeskę; 1317 jeńców przyprowadzono do naszego miasta. Nieprzyjacieli na placu pod Mojares i Alhuenzą zostawił znaczną ilość zabitych. Rannica nieprzyjacielska opuściwszy piechotę, z Balmasedą się połączyła.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Na posiedzeniu iz by niższej d. 22go czerwca, Sir Rob. Peel zapytał lorda Palmerstona, czy rząd poczynił kroki, by Żydów przesławanych w Damaszku ochronić wpływem imienia angielskiego. Palmerston odpowiedział, że nie tracił w tém bynajmniej czasu i korbulołowi jenerałnemu w Alexandryi zalecił, by przedstawił Baszy Egipskiemu, jak onder nie pomyślnie światło w opinii publicznej Europy rzucają na niego podobne okrucieństwa i że własny interes jego wymaga ścisłego rozpoznanie popełnionych okrucieństw; nadto korbuloł angielskiego w Damaszku wezwano do zdania sprawy o tym wypadku. — O'Connell uczynił uwagę, że i w Anglii także jeszcze są przesady przeciw Żydom, których uchylenie najłatwiej za pomocą zupełnej emancypacyi do skutku przywiedzionem być może. P. Hurme zapytał, ażeby rząd zamysła wnieść bil, którego za-

miarem byłaby podobna emancypacyja? Lord John Russell odpowiedział, że co do jego osoby, zawsze on jak najgoręcej środek ten wspierał; rząd zaś dotąd jest tego zdania, że Żydzi nie są jeszcze w Anglii tak liczni, iżby podobny środek był na teraz koniecznie potrzebnym. — O bilu lorda Stanleja pod względem wpisywania wyborców w Irlandyi, na posiedzeniu tém nie przyszło jeszcze do dalszych obrad; dalsze o tém rozprawy w wydziale, z przyzwoleniem lorda Stanleja, do d. 26go t. m. odłożono, dla ustąpienia miejsca innym w porządku dziennym przypadającym projektom. Kiedy ministerjum wnieśli na drugie odczytanie swego bilu pod względem wpisywania wyborców irlandzkich, o tém lord John Russell nie jeszcze stanowić nie chciał. Zdaje się prawie, że lord Stanlej tak niemal jak gdyby odstąpił już od swojego projektu, gdyż w ciągu rozmowy z ministrem dał się z tém słyszeć, że na przypadek, gdyby bil jego upadł, tyle przynajmniej zada sobie pracy, iż projekt ministerjalny tak przekształci, by nim ile możności osiągnąć zamiar, jaki sobie swoim bilem zamierzył.

Przeciw Edwardowi Oxford, oskarżonemu, że d. 10go czerwca wykonał zamach mordu na życie Królowej, miał być d. 22go t. m. wytoczony proces o zdradę Stanu, przed centralnym sądem karnym hrabstwa Middlesex. Płynący sądem karnym hrabstwa Middlesex, zapytał sądowy odczytawszy akt oskarżenia, czy obżalowanego raz jeszcze, czy uznaje się być winnym lub nie, na co ten statym głosem: że nie jest winnym, odpowiedział. Tu powstał jeden z obrońców obżalowanego, pan Siddle Taylor i żądał odłożenia procesu aż do posiedzeń następujących, ponieważ klient jego ma jeszcze kilku świadków na swoje korzyść stawiających obecnie nie ma w Londynie, a z których jeden nawet aż we Francyi się znajduje. — Adwokat jeneralny, zezwolił imieniem korony na tę przewłokę procesu; na co zgodził się także lord nad-sędzia Tyn dal, dodawszy, że spodziewa się, iż pisma publiczne wszelkich niepotrzebnych wiadomości w tej sprawie. — O utworzenie procesu odłożono więc do d. 9. lipca

Proces Courvoisiera o zabicie lorda Williama Russella toczył się dalej d. 19go czerwca przed centralnym sądem karnym hrabstwa Middlesex. Obżalowany nie uznawał się winnym. Po stawieniu świadków przeciw niemu, udowodniających popełnione przez niego zabójstwo, gdy przyléł w kufczo jego rozlezione krwią i broczone rękawiczki, wysłuchano

Francyja.

Książę Joinville odjechał dnia 24. czerwca z generałem Gourgaud do Tulonu, z kład na Wyspę St. Heleny popłynię. Właśnie przed 25 lat w nocy z d. 24. na 25. czerwca r. 1815 generał Gourgaud odjechał był z Paryża do Rochefort, dla poczynienia tamże przygotowań do odpłynienia Cesarza.

Na posiedzeniu izby parów d. 22. czerwca odczytał p. Rossi raport komisji o ustawie banku Francji i wniósł na przyjęcie onéjże z pewnemi modyfikacyjami. Minister skarbu, ministrowie robót publicznych i oświecenia wnieśli budżet na r. 1841 i różne wnioski do ustawy o kolejach żelaznych; wystąpili przytém z żądaniem potrzebnych funduszów na założenie katedry języka i literatury sławiańskiej przy *Collège de France* i na fakultet nauk przyrodzonych w Rennes.

Na posiedzeniu izby parów d. 23. czerwca przyjęto różne mniejszej ważności wnioski do ustawy. Następnie minister spraw wewnętrznych przedłożył wniosek do ustawy, ażeby zezwolono na dalsze wsparcie przebywających we Francji tułaczów politycznych; potém przedłożył wniosek do ustawy o uroczystym obchodzie dni lipcowych, a nakoniec kilka innych wniosków miejscowego interesu.

W pracowniach królewskiej mennicy zajmują się obecnie biciem medalu kolumny lipcowej. Medal ten, do którego stępel wyrzynał p. Cannois, jest na wielką skalę. Po jednéj stronie mieści popiersie Króla, po drugiéj jeniusza wolności z podpisem: *Mensis Julius bis memorandus*. — Minister spraw wewnętrznych polecił p. Galle, członkowi instytutu, zrobienie stępla na medal, mający być bitym na pamiątkę sprowadzenia z St. Heleny do Paryża zwłók Napoleona.

Don Carlos w liście pisanym z Bourges pod d. 6. czerwca do jednego z agentów swoich, zaprzecza wieści, jakoby rząd francuzki miał dowody w ręku, że on Królowę Krystynę lub jéj córkę chciał otruci; i owszém nakazywał on zawsze, by na przypadek, gdyby Krystyna lub które z jéj dzieci dostało się w moc jego obrońców, obchodzono się z niemi ze wszelkiém przynależnym uszanowaniem: chociaż mu bardzo dobrze wiadomo, jakie rozkazy mieli generałowie krystynistowscy na przypadek gdyby on im wpadł w ręce.

Korespondencyja prywatna z Mostaganemu pod d. 14. czerwca, umieszczona w dzienniku *Constitutionnel* donosi: że podczas gdy Abd-el-Kader zbierał wszelkie swoje siły zbrojne na

u kogo przechował skradzione lordowi Williamowi rzeczy i gdy inne potępiające go przytoczone dowody, sąd przysięgłych poszedł na ustęp. Podczas gdy sąd przez półtoręj godziny się naradzał, Courvoisier odprowadzony do więzienia w Newgate, przyznał się tymczasem do mordu, popełnionego w nocy z d. 6go maja na osobie lorda Williama Russell. Zeznanie, które złożył, zanim jeszcze sąd przysięgłych wydał nań wyrok śmierci, a o którym obrońca jego, p. Phillips, dowiedział się dopiero po skończonym procesie, brzmi jak następuje: Owéj nieszczęsnej nocy przebywał on w dołnej części domu, zatrudniony przechowywaniem skradzionych panu swojemu różnych kosztowności w tych miejscach, gdzie je nazajutrz przy policyjnym śledztwie znaleziono, gdy lord William Russell, któremu nagle uciekło serce się zrobiło, na-raz niespodzianie zeszedł po wschodach, i jego (Courvoisiera) przy ukrywaniu skradzionych rzeczy przydybawszy, złodziejem nazwał, oświadczywszy mu zarazem, że go nazajutrz wypędzi. Zbrodzień widząc się tym sposobem na ciepłym uczynku złapanym i zdradzonym, przytém w przyszości bez wszelkiego utrzymania, wpadł w stan szaleństwa i postanowił pana swego w nocy zamordować. Czekał aż lord William na spoczynek się uda, po-czém gdy ten snem twardym usnął, cicho zakradł się do jego pokoju i nożem kuchennym gardło mu poderzał. — Podczas gdy Courvoisier zeznanie to złożył, sąd przysięgłych wróciwszy do sali sądowej, nie wiedząc jeszcze o zeznaniu jego, już z samych przytoczonych dowodów winnym go uznał, a lord nad-sędzia Tyndal ogłosił przyprawdozucemu z więzienia zbrodniarzowi karę śmierci, upominając go, by pozostającego mu jeszcze krótkiego czasu życia użył na pojednanie się z Bogiem. Courvoisier zbladł gdy mu wyrok śmierci ogłaszano, lecz zresztą najmniejszego nie okazał wzruszenia. Tracony ma być d. 6go lipca.

W tych dniach odbyto nader pomyslnie doświadczenie wynalazkiem pana Clegg, względem urządzenia kolei żelaznych za pomocą parcia powietrza. Na drodze usubrydztkiej, wiodącej do wiekiéj zachodniéj kolei żelaznej, otworzono boczną koleję długą na pół mili angielskiéj. Cylinder, na którego stępel działa machina pneumatyczna za pomocą maszyny parowéj o sile 16 koni, ma tylko 9 cali średnicy i idzie przez całą długość kolei. Prędkość powozu obśadowanego ciężarem 10 beczek, dochodziła 25 mil angielskich na godzinę; na drogach dłuższych prędkość może być powiększoną czterykroć; przytém koszt jest mało-znaczący.

linii Chetyfu i pod Milianą, znaczne powstanie, podnieczone przez naczelników plemienia zachodnich Kabyłów, wybuchło w całej prowincyi Maskarze i że na czele poruszenia tego stoi pewien Marabut, mający między ziolkami wpływ i poważanie. Jedni twierdzą, że Marabut ten działa z własnego popędu, drudzy przeciwnie są tego zdania, że on jest tylko narzędziem Tedszyniego, któremu naczelnicy plemion okręgu Tlemsenu ofiarowali właśnie tytuł Emira. Na oddział obserwacyjny Beja-Ilameidy uderzyli ci powstańcy i po kilkugodzinnej walce miał wódz ten Abd-el-Kadera przejść na ich stronę. Wzmocniona tym sposobem armija powstańców wyruszyła ku Maskarze, której bramy także jej otwarto. Mówią, że takowa jest teraz w pochodzie ku głównemu oddziałowi Abd-el-Kadera i że mu walną bitwę chce wydać.

Królestwo Obojój Sycylii.

Giornale del Regno delle due Sicilie donosi pod dniem 17. czerwca: »Nota posła Wielkiej Brytanii, kawalera Temple, przesłana rządowi naszemu, zawiadamia nas, że admirał Stoppford dnia 11go t. m. statek parowy *Radamantus* do Korfu, a dnia 12go drugi statek parowy *Confiance* do Malty z tym rozkazem wyprawił, by niezwłocznie zwrócono wszelkie w owych porach będące okręty neapolitańskie. Oby krok ten był przepowiednią trwałej; między obu krajami ku ich największemu dobru dążącej zgody!«

W. Księstwo Poznańskie.

— *Z Poznania dnia 26. czerwca.* —

Miasto Poznań wyznaczyło znowu na tegoroczne wyścigi konne srebny puhar jako nagrodę. (G. Poz.)

Królestwo Polskie.

— *Z Warszawy d. 1. lipca.* —

Hsiażę Namiestnik Królestwa otrzymał telegrafem wiadomość, że N. Cesarz i Król Jmć dnia 27go czerwca w pożądanym zdrowiu wrócił do Petersburga. (K. W.)

Rosyja.

Hamburska *Börsenhalle* zawiera następujące doniesienie, przesłane jej przez cesarsko-rosyjskiego konzula, pana Schrödera, z Biele z dnia 24go czerwca: »Przy odbijaniu tutaj od brzegu cesarsko-rosyjskiego okrętu wojennego *Bogatyr*, na którym Cesarz do Petersburga popłynął, oznajmiono, że do rosyjskich portów morza Bałtyckiego wolno zboże bez opła-

ty wprowadzać i że w tym względzie niezwłocznie ukaz cesarski wydany będzie.«

Allgemeine Zeitung zawiera następujący list z nad-zachodnio-rosyjskiej granicy pod dniem 10. czerwca: »Generał Perowski, bawiący już od niejakiego czasu w Orenburgu, po powrocie Cesarza z Warszawy przybyć miał zaraz do Petersburga, zapewne dla odebrania tamże nowych rozkazów do uzbrojenia drugiej wyprawy na Chiwę, która, jak sądzą, niezawodnie w miesiącu sierpniu nastąpi. Już w dawniejszym, w miesiącu lutym, przez rząd obwieszczonym raporcie Perowskiego widać było, że się cofnął zostający pod jego rozkazami oddział przeznaczony do Chiwy, i skoncentrował się w nowo założonej warowni nad Jembą, gdzie dostateczne zapasy dla ludzi i zwierząt się znajdowały. Na tém stanowisku zostawać ma ten oddział jeszcze dotychczas nad Jembą, i w następnych tygodniach od strony Kaspijskiego morza otrzyma znaczne posiłki. Mówią, iż druga wyprawa na Chiwę, ma być jeszcze tego lata wykonaną. Pięćwazobowiem niespodziewaną ostrością zimy, okropnemi zaspami śniegu i groźnemi wichry wstrzymana, i na wpół drogi do niezbędnego odwrotu zmuszona, nie zdołała naszego rządu — który powzięte raz zamiary z sprężystością zwykłą przeprowadzać do skutku — do tego stopnia zniechęcić, aby zupełnie tej wyprawy zaniechał. — Już od samej warowni Atu-Jakszy — jak generał Perowski w późniejszych swych raportach sam zeznaje — miał ten oddział w swoim pochodzie niesłychane do pokonania trudności, i dla tego dopiero w miesiąc stanąć mógł w Ak-Bulaku, który tylko o 160 wiorst od Atu-Jakszy jest oddalony; druga półowa wojska z wielbłądami nawet w tym przeciągu czasu dostać się tam nie mogła. Wojsko zносиło jako tako trudy pochodu, a nawet takowy lepiej mu służył, niż długie koczowanie i stanie na jednym miejscu. Konie zaopatrywane ciągle sianem i obrokiem, które z sobą prowadzono, były zdrowe; lecz stan zdrowia wielbłądów z każdym dniem się pogorszał; większa część z nich padła, niemaśmy jeszcze do Ak-Bulaku zdążyli. Wypadło dla nich torować drogę kołmi, które co trzy wiorst odmieniano, zanim się przez takową przeprawić mogły; a jednakoże głodem wycieńczone te zwierzęta brnąc w głębokich zaspach śniegu, których powierzchnia twardą kruszą była pokryta, padły ciągle po drodze. Wielbłąd nawykły zimą i latem szukać dla siebie pożywienia pod gołem niebem, w tych miejscach nigdzie paszy znaleźć nie mógł; gdyż zawierucha zasypała całą drogę tak ogromnemi, nigdy jeszcze niewidzianemi,

i tak mocno przymarznąłemi wałami śniegu, iż je łopatami odgartywać było potrzeba. — Jenerał Perowski przybywszy do warowni Ak-Bulaku, wysłał natychmiast Bizanowa, pułkownika uralskich Kozaków, w 150 ludzi do Ust-Urty na rozpoznanie. W kilka dni wrócił pułkownik z doniesieniem, że na dziesięć dni drogi aż do Ust-Urty śnieg podobnie jest głęboki jak w Ak-Bulaku, a w niektórych miejscach ledwie się nawet konie przezeń przeprowadzić będą mogły. Tymczasem nieustający mróz dochodził ciągle 20 stopni Reaumura; prawie codziennie srożyły się najokropniejsze zawieruchy. Dla zupełnego niedostatku paliwa znosiło wojsko wielkie zimno. Jenerał Perowski wyraża w swoim urzędowym raporcie pod dniem 14. lutego jak następuje: »Z 10,400 wielbłądów, któreśmy wzięli z Orenburga, za przybyciem naszym do Ak-Bulaku pozostało zaledwo 5000 zdatych do służby; z każdym dniem umniejszała się liczba prawie nie do uwierzenia. Oddział zaś bez uciechy znajduje się w najrozsadliwszym położeniu; nie jest on w stanie wleść za sobą w dziennych marszach potrzebnych zapasów, a tém bardziej zasoby odwodowe. Gdyby się był o kilka dziennych marszów jeszcze dalej posunął, natenczas niepodobnaby mu było ani dopiąć swojego celu, ani do ojczyzny powrócić. Żołnierze nasi z wzorową odwagą i wytrwałością pokonali szczęśliwie wszelkie trudy, jakich w tym okropnym przez bezładne i więcej niż na tysiąc wiorst rozległe stepy śród trzaskających mrozów w zimowym marzu doznać musieli; konie zachowano od zguby jedynie przywiezionym suchym obrokiem; wzięte dla oddziału zapasy jeszcze na kilka miesięcy wyatraczyć mogą; ale pozostałe wielbłądy całym na siłach osłabły, i do żadnej służby nie są zdane. Oddział koniecznie do odwrotu jest przymuszony. — Jakoż dnia 20. lutego puścił się jenerał Perowski istotnie w odwrot ku Jembie. Jeszcze przez dni kilka w czasie odwrotu srożył się mróz trzaskający, a nawet w niektórych dniach dochodził 20 i 30 stopni. W dalszych latach z końcem miesiąca lutego nie bywało w tych stronach ani tak wielkich mrozów ani tak ogromnych zaspów śniegu. Niegdy w tym czasie około Ak-Bulaku widziano już dobywającą się z ziemi młodą trawkę. Z powodu tych niesłychanych mrozów wyginęło ostatniej zimy prawie wszystko bydło ludziom, którzy na tych stepach osiedli.«

Grecyja.

— Z Aten d. 1. czerwca. —

Dnia 1. czerwca obchodzono z wszelkimi czystościami festyn wstąpienia na tron i urodzin

Króla. Dnia tegoż nadeszło uwolnienie od urzędu ministra spraw zagranicznych, p. Zographos. Tenże nie mógł dłużej utrzymać się na urzędzie, z powodu zaprojektowanego przezeń a tak dla Grecyi nader niekorzystnego traktatu handlowego z Portą. Posadę jego otrzymał tymczasowo minister sprawiedliwości p. Pajkos. Tesowie wieczora tłum ludzi ze światłem w ręku udał się przed dom oddalonego ministra, dopuścił się tamże niektórych nieprzyzwoitości, a w końcu ułożył stos z kamieni, co potępienie (*Anathema*) pana Zographos oznaczać miało. Musiano wezwać w pomoc żandarmeryi dla przeszkodzenia wybiciu okien.

NOWINY LWOWSKIE.

Dnia 6go b. m. na dochód pańszczyzny Zameczkićj przedstawiono komedję we 2ch aktach, przełożoną z francuzkiego przez Leontynę Zucz-kowską: *Malwina czyli małżeństwo ze skłonnościami*; i jedno-aktową komedję-operę pp. Scribnera i Varnera: *Władysław czyli powrót z Hiszpanii*. Obie sztuki będąc dobrze grane, podobały się. Piérwsza obfituje w sytuacje, których wrazenie jest nieochybnym; mianowicie w akcie drugim jest nader zajmująca, a sceny, w której Malwina, długo tajemnie śluby sweje ukrywając, to na kolana pada przed Arvedem, dziękując mu za łzami w oczach, że spaniałomyślnie podjął się jej obrony, to ojcu drzącym głosem winę swoją wyznaje i z trwogą, czując niegodność swoją, w przebaczonego rzuca się objęciem; sceny te do łez wzruszały, zwłaszcza odegranie z takim uczuciem i prawdą, jakimi odznaczała się gra Malwiny (p. Zameckićj), Arveda (p. Bensy), Dubrevilla (p. Rudkiewicza) i p. Panna Zamecka i p. Bensa byli przywołani. Komedję-operę *Władysław* tak nadaniem charakteru, jakoteż żywością i naturalnością gry, utrzymała p. Zamecka (Celina), w czem gorliwie pomagali jej inni, a mianowicie p. Nowakowski (Rafał); jakoż oboje byli przywołani. P. Zamecka nie będąc dotąd najszczęśliwszą w wyborze swych beneficjów, niniejszym ze wszech miar zadowolili publicznosc i szkodliwym przyjemny sprawila nam wieczór. Szkoda tylko, że nie wszystkie miejsca w teatrze tak były napełnione, jak na to zasługuje tej artystki gorliwość, której dowody, mimo zapoznania, daje ciągle na scenie naszej, tak ile możności najstaranniejszą grą, jakoteż ujmującą powierchnością. (9.)

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Nieurzędowe.)

Lwów d. 9. lipca 1840. (Jarmark na wełnę.) — Do wczorajszego południa dostawiono tu ogółem 846 cetnarów wełny; z tej ilości znajduje się 91 cetn. po składach prywatnych, a reszta w szopach magistratualnych. — Onegdaj był największy pokup i sprzedanych zostało 350 cetnarów, należących do 18 właścicieli. Najniższa cena, po której płacono, jest 45 zr. m. k. a najwyższa 80 zr. m. k. za cetnar, i to za wełnę średnio-cienką. — Wełnę księcia Leona Sapiehy zakupiono do Bilska, jak słychać, cetnar po 103 zr. mon. konw.

Targ na woły we Lwowie d. 6. lipca 1840.

Z przypędzonych 35 sztuk wołów w 2 partjach, sprzedano rzeźnikom tutejszym i Żydom na koszer, a mianowicie: Fischel Dimand z Rozdołu, 20 sztuk, ważących mięsa $14\frac{1}{2}$ a loju $2\frac{1}{4}$ kamienia, po 112 zr. 30 kr.; Abraham Kronstein z Wojniłowa, 15 sztuk, ważących mięsa $13\frac{1}{4}$ a loju $1\frac{1}{2}$ kamienia, po 111 zr. 45 kr. w. w.

Nowy Sącz d. 5. lipca 1840. Ceny zboża równie jak i wódki poszły u nas od niejakiego czasu znowu w górę. Za korzec pszenicy płać 5 zr. 36 kr., żyta 5 zr. 6 kr., jęczmienia 3 zr. 48 kr., owsa 2 zr. 24 kr. m. k. Za garniec ekowitę o 30 stopniach dają 54 kr., szumowej o 20 stopniach 36 kr. m. k. Zapasów tego produktu nie znajduje się już wiele. Ziemniaki doszły tutaj bardzo wysokiej ceny; korzec kosztuje 1 zr. 36 kr. m. k.

O urodzajach tegorocznych w naszej okolicy mamy najlepsze nadzieje. Żyta i pszenice wyglądają bardzo pięknie, i zdaje się, że będą plenne, ileż podczas kwitnienia pogoda sprzyjała. Na koniczyzny uskarżają się, w wielu miejscach chybiły i są bardzo rzadkie.

Za potaż biały kalcynowany dają za cetnar 8 zr., za niebieski 7 zr. m. k.

Właśnie co nadeszłe z pewnych źródeł wiadomości z Węgier, opiewają bardzo smutnie. Dnia 24. z. m. w okolicy od Koszyc aż ku Tokajowi, na kilkanaście mil okropne burze połączone z gradem straszliwe zniszczenie na polach w zbożu zrzuciły. Szczególnie zaś dotkliwymi są szkody z spustoszenia winnic, gdzie równie w najznacniejszych miejscach, jako to:

w Tali, Madzie, Tokaju i t. d. grad prawie wszystkie winnice do szczytu zniszczył.

Gdańsk d. 27. czerwca 1840. Z początkiem tego tygodnia było na targu naszym nadzwyczaj cicho: chęć do kupna bynajmniej się nie pojawiła i do dnia onegdajszego nie prawie nie zrobiono. Dopiero za przybyciem ostatniej poczty angielskiej, rzeczy przybrały inną postać: bo nie tylko że wczoraj wiele zakupiono po cenach wprawdzie nie bardzo wyższych, ale też i sprzedajacy mało co wystawili na sprzedaż i przy wyższych cenach trzymać się zaczęli; atoli kupcy nie chcą do takich cen nakłonić się, nie uprawiając istotnej tego potrzeby, gdyż dotąd nihi na pewno powiedzieć nie może, jak żniwa tutaj i za granicą powiodą się, od czego wszakże na teraz wszystko zawisło. — W tym tygodniu sprzedano 1021 lasztów pszenicy, 493 lasztów żyta, 25 lasztów jęczmienia i 22 lasztów grochu, i to po cenach następujących: laszt pszenicy 132 fl od 520 do 534 zł. pr., 131 fl po 500 do 510 zł. pr., 129 fl po 440 do 470 zł. pr., 125 fl po 430 zł. pr. O żyto dopytują się od kilku dni bardziej i płać za nie wyżej, a to w skutek kilku nowych wysylek zamorskich; w początku tego tygodnia płacono laszt 120 fl żyta po 190 zł. pr., później zaś laszt 114 fl po 175 zł. pr., 118 fl po 190 zł. pr., 121 fl po 195 zł. pr., a 122 fl po 197 $\frac{1}{2}$ zł. pr. Laszt jęczmienia 100 fl po 150 zł. pr.; grochu według jakości od 245 do 290 zł. pr. — O spirytus dopytują się: ziemniakowego 80 pCtu Tralohm po 14 do 15 tal. pr., zaś tutejszego żytniego 83 pCtu. Tral. trzymającego ohm po 10 do 20 tal. prus. (*Preuss. Handl. Zeit.*)

Leeds (w Anglii) d. 26. czerwca 1840. — Wełna zagraniczna ciągle jak i taki ma pokup, lecz po niskich cenach. Atoli powszechne jest zdanie, że ceny doszły już swęj najwyższosci i że wkrótce może się poprawić. — Zwycięstwem to jest u nas zdarzeniem, że przez czas jarmarków na wełnę w Niemczech, dopóki ich ostateczny wypadek nie jest wiadomy, tutejszego interesu są zatamowane. (*Preuss. Handl. Zeit.*)

TEATR POLSKI.

Jutro (po raz drugi): *Dwie młode mężatki*, dramat w 5 aktach.